

GÜNLÜK YAYIN AYNASI

HABERLER

Yazan: N. Spk: N./De.

- 1- Bayülken ve Necdet Özturun, Brüksel'de Amerikalı general Rocers ile
 - 2- bir görüşme yaptılar
 - 3- Amerikan Çevik Güçleri Erzurum'a ~~gök~~ aktarılmaya başlandı
 - 4- T.Jivkov bugün Türkiye'ye geldi
 - 5- Kafaoglu, IMF başkanına gönderdiği mektupta, hükümetin uyguladığı
 - 6- 24 Ocak ekonomik kararlarının önümüzdeki dönemde de sürdürüleceğini
 - 7- bildirdi
 - 8- Yargıtay başsavcılığında bir "sicil dairesi" oluşturuldu
 - 9- Budapeşte'de sona eren Parlamentolararası Birliğin 5. Konferansında
 - 10- katılanlar, tüm parlamentoları, güven virici önlemler ve silahsızlanma
 - 11- üstüne bir Avrupa Konferansının çağırılması girişimini dest.çağırdılar
 - 12- Pugvaş Hareketinin, Plovdiv'te yapılan sempozyumuna katılan bilim adam
 - 13- ları, uluslars. durumun gerg. duydukları kaygıyı dile getirdiler
 - 14- Norveç KP, B. Avrupaya yerleş. planlanan nükleer roketlere karşı çıktı
 - 15- Regan, Regan'ın Yıldızlar Savaşı planına karşı çıktı
- Çekoslovakya, F.Alm. Avusturya ve B. Berlin demokratik kadın örgütlerini
Karlovi Varyi'de toplantısı yapıldı. Yazan: Öm. Spk: Öm.
- YORUM:
- Başlığı : Türkiye'nin yazgısını değiştirmek barış ve ulusal demokrasi
- Konusu : güçlerinin elindedir

YAZILAR :

- Başlığı: Yaşayan Sosyalizm programında: "Doğanın korunması, çevre
- Konusu : kirlenmesinin önlenmesi" ve: "Yeni Zamanlar dergisinin
- YAZILAR: 22.sayısında çıkan: "Çocuklar Dünyası" başlıklı
- Başlığı: yazıdan bir özet Yaz: Erc ve Nec. Spk: Tah./Den.
- Konusu :

YAZILAR:

- Başlığı:
- Konusu :

TKP'nin SESİ

günün yorumu

6.6.983.ÖM.

TÜRKİYENİN YAZGISINI DEĞİŞTİRMEK BARIŞ VE ULUSAL DEMOKRASİ
GÜÇLERİNİN ELİNDEDİR

çok
"Türkiye çok kritik ve/tehlikeli bir dönemden geçiyor"D.D. böyle
başlıyor TKP MK'nin 2 Haziran günlü bildirisi.Nefir bu tehlike?
Somut olarak bu tehlike cuntanın iç ve dış politikadaki serüvenci,
militarist,şoven ve ^{azgün} ~~çirkin~~ bir diktatörlük eğilimleriyle ^{nde} ortaya
çıkıyor.

Cuntanın demokrasiye geçiş manevrası iflas etmiştir.Parlamentar
demokrasiyi biçimsel olarak ^{da olsa} (kurma planları bozguna uğramıştır.Bu-
daha da
nın sonucu olarak cunta politik yasaklanatırır genişletmiş,baskı
ve terörü azgınlaştırma yoluna başvurmuştur.Cunta,79 numaralı
kararıyla AP gibi sağcı bir partiye politik eylem ^{olanağı} ~~tanıma~~ tanımamış,

kendisine bağı uydu partilerin dışındakilerin hareket alanını da sınırlayacağını, onları politik yaşamda söz sahibi olmalarını yasaklayan bir çerçeve içinde tutacağını açık açık belirtmiştir. Böylece "MGK adını taşıyan cunta, aldığı son karar ve Evrenin Çorum konuşmasıyla karanlık niyetlerini kuşkuya yer bırakmıyacak kadar açığa vurmuştur".

Cunta, uyduluğu kabul etmeyecek her türlü partiyi kapatma, ~~kararını~~ ~~xx~~ politik yasakları genişletme, baskı ve terörü azgınlaştırma kararını dünyanın en gergin bölgelerinden biri olan Orta Doğu'da ABD-İsrail ortaklığının hazırladığı yeni bir savaş tehlikesinin arttığı bir ortamda almıştır. Cunta, böylesi bir yola, komşumuz Sovyetler Birliği sınır boylarında başlayan ve ABD "çevik kuvvetleri"nin de katıldığı "macera ekspresi 53" adlı kışkırtma manevraları

rınan sürdüğü bir dönemde başvurmuştur. Kuzey Kıbrısta sözümona
 bağımsız bir devlet ilan etme girişimlerinin ardından orduyu
^{Kıbrıs'tanına} Irakın içlerine süren, böylece NATO nun görev alanını genişletme
 planlarını uygulamaya koyan cunta, işte "hiç bir zaman demokratik
 bir hitelik taşımayacak olan 6 Kasım seçimlerini bile erteleyebile
 ceğini söylemiştir. Tüm bu tehlikeli çıkışlar bir rastlantı mıdır?
 Hayır, bu kanımızı
~~Buna~~ kuşkuyla düşürecek hiç bir gerekçe gösterilemez. Yerumumuzun
 başında da vurguladığımız gibi, cuntanın demokراسیye geçiş manevra
 sı iflas etmiştir. Ve cuntanın dış politikadaki serüvenci, seven,
 militarist çizgisi ülkemizi savaş tehlikesiyle yüzyüze getirmiştir.
 TKP MK nin 2 Haziran günlü bildirisinde belirtildiği gibi, "cunta ve
 ona destek veren sermaye çevreleri şimdi esas olarak ~~sırtlarını~~
 Pentagona sırtlarını dayıyor ve kendi bencil çıkarları için, ülkemizi

zi Amerikan saldırgan emperyalizmine peşkeş çekiyor. Demokrasiye hıyanet edenler, yurda hıyanet ediyorlar".

Amerikan planları doğrultusunda ve yalnızca bu planlara hizmet eden serüvenci politikasıyla ülkemizi savaş tehlikesiyle yüzyüze (macera ekspresinin yolcusu) getiren cunta, halkımıza demokrasisiz, ekmeksiz, sıkıyönetimin azgın baskı ve terörü altında geçecek günler ~~va~~adediyor. Bu durumda Türkiyenin yazgısını değiştirmek görevi ertelenmez bir görev olarak ortaya çıkıyor. TKP, ülkemizin içinde bulunduğu bu tehlikeli dönemde büyük bir kaygı ve büyük bir sorumlulukla şunu söylüyor; * Tehlikeler artmıştır, ancak bunu önlemenin, cunta rejimine son vermenin nesnel olanakları da ^{iyi} ~~çok~~ genişlemiştir. Cunta rejimine ve emperyalist dayatmalara ^{ına} karşı geniş bir muhalefetin ve yığınasal bir halk hareketinin örgütlenmesi için koşullar ^{da} artmıştır. İşte TKP MK

nin 2 Haziran günlü bildirisinin önemle üzerinde durduğu, dikkat çektiği bir yönü de budur. Şimdi cunta rejimine karşı olan tüm politik güçler, gerçekten demokrasiye geçilmesini isteyen herkes cuntanın yasaklarına boyun eğmemeli, cesaretle sesini yükseltmelidir. TKP MK nin bildirisinde vurgulandığı gibi, "cunta rejimine son vermek, Amerikan "çevik kuvvetlerine" dur demek, Amerikan roket politikasını dünya barış güçleriyle birlikte bozguna uğratmak Türk, Kürt barış ve demokrasi güçlerinin ortak davasıdır! ABD emperyalizmine ve cuntaya karşı barış ve ulusal demokrasi uğrunda ki savaşım ertelenmez bir görevdir.

"TKP'nin Sesi"

6.6.1983

Y A Ş A Y A N S O S Y A L I Z M

Şimdi arkadaşımız Nuri Erdem'in hazırladığı programı sunuyoruz.

DD Bu programımızda "Boğazın korunması, çevre kirlenmesinin önlenmesi" ve Sovyet "Novoe vreme" Yeni zamanlar dergisinin 22. sayısında yayınlanan "Çocuklar dünyası" başlıklı yazının geniş bir özetini dinliyeceksiniz.

DOĞANIN KORUNMASI, ÇEVRE KİRLENMESİNİN ÖNLENMESİ

Yeryüzündeki tüm ülkeler Birleşmiş Milletler'ce alınan bir kararla 5 Haziranı doğanın korunması, çevre kirlenmesinin önlenmesi günü olarak kutladılar. Stokholm'da alınan bu kararın doğayı, tüm doğal zenginlikleri korumak için en etkin önlemlerin alınmasını gerektiriyor.

DD, Şimdi bu alanda dünyanın değişik ülkelerinde ve ülkemiz Türkiye'de somut duruma ve alınan önlemlere kısaca bir göz atalım.

Tüm kapitalist dünyada, bu alanda Türkiye'de de üretimin rastgele, herhangi bir düzene bağlanmadan gelişmesi nedeniyle çevrenin kirlenmesi insanlar için ciddi bir tehlike oluşturuyor. Hemen ~~iki~~ hemen tüm ^{gelişmiş} kapitalist ülkelerde katı yada gaz halinde çeşitli madde artıklarının havaya karışması nedeniyle insanlar, bitkiler ve hayvanlar için çok zararlı ölçülere varan bir hava kirlenmesi başgösterdi. Her yıl havaya, örneğin ABD'nde 30 milyon ton, FRC'nde 4 milyon ^{ton} kükürt karışımları

püskürtülüyor.

Ülkemiz Türkiye'de de hava kirlenmesi büyük boyutlar aldı. Özellikle başkent Ankara yaşam için tehlikeli bir kent haline geldi. Dünya Sağlık Örgütü'nün hesaplarına göre, Ankara'da havanın kirlenmesi, kabul edilen normdan 6 kat fazladır.

Su kaynaklarının durumu da endişe vericidir. İstanbul'da ve daha birçok ~~kem~~ kıyı kentimizde pislikten denize girilemez oldu. İçecek suların durumu da felaket. Öte yandan Anadolu'nun birçok yerinde hâlâ gerekli içecek suya yok. Olanların çoğu da sağlığa zararlı. Her yıl bundan binlerce insan hastalanmaktadır. Ülkemizde birçok orman yakıldı, kesildi, yok edildi.

Dünyanın kapitalist kesiminde, özellikle en gelişmiş kapitalist ülkelerde çevre kirlenmesi tehlikeli boyutlara ulaşmıştır. Örneğin Amerika Birleşik Devletlerindeki ünlü Büyük Göller biyolojik ölüm tehlikesiyle karşı karşıyadır. Amerikanın birçok kentinde içme sularında da çoğu kez bakteri ve zararlı kimyasal maddelere rastlan-

maktadır.

Ülkemizin de kıyısı bulunan Akdeniz'in sularına, her yıl, Türkiye'de ve diğer Akdeniz ülkelerinden 120 ton madeni yağ, 100 ton civa, 3,800 ton kalay, 2,400 ton krom, 21,000 ton çinko ve yüzlerce ton başka zararlı maddeler ~~karışmaktadır~~ karışmaktadır.

İnsanlık için büyük bir tehlike oluşturan bu gelişmeleri önlemek, bu durumu ortadan kaldırmak için kapitalist ülkeler yöneticileri gerekli önlemleri almıyorlar. Ülkemizde cunta, hava kirlenmesinin önlenmesi, sularımızın temiz tutulması ve bol olması, ormanlarımızın korunması ve yenilerinin yetiştirilmesi için hiç bir somut adım atmazken, Amerikan Çevik Kuvvetlerine üsler kurmak için milyarlar ~~harcar~~ NATO harcamalarını ~~her~~ yıldan yıla artırıyor. Cunta, ABD Çevik Kuvvetlerinin katılımıyla ülkemizin ^{Kuzey} Doğu bölgelerinde yapılan NATO manevralarına milyar harcıyor.

Öte yandan cunta, havanın, suyun, doğal çevrenin kirlenmesini önlemek için yapılan kısıtlı harcamaları da emekçilerin sırtına yüklüyor. Çevre kirlenmesinin gerçek suçluları olan büyük holdingler, büyük işletme sahipleri, büyük parababaları ise doğanın korunması masraflarına üç beş kuruşla katılıyorlar.

Bugün dünyanın en büyük emperyalist devletlerini de insanlık için olağanüstü büyük önemi olan bu sorun hiç ilgilendirmemektedir. Geçen hafta ABD'nde ^{Vilnyamsburg} Uylamsburg'da dünyanın en gelişmiş yedi kapitalist ülkesinin yöneticileri bu sorun ve daha bir dizi ^{temel} global sorun, aynı zamanda işsizliğin ve enflasyonun önüne geçilmesi sonununa hemen hemen hiç değinmediler. Onlar Reagan yönetimin dayatmasıyla silahlanma yarışını sürdürme, Avrupa'ya yeni Amerikan roketleri yerleştirme yönünde kararlar aldılar.

Günümüzde en saldırgan emperyalist güçler, özellikle ABD militarist

çevreleri, dünyada gerginliği artırarak, silahlanma yarışını şimdiye dek görülmedik ölçüde tırmandırarak, doğayı, doğal zenginlikleri, bitki ve hayvanları, dünyanın en büyük zenginliği, ^{plan} uygarlığı, tüm insanlığı bir nükleer savaşta yokolma tehlikesiyle karşı karşıya getirdiler. Ve bugün doğanın korunması için savaşım, ~~yeryüzünde~~ dünyada barışın korunması savaşımıyla kopmaz biçimde bağlanmıştır.

DD, dünyanın öteki kesiminde, sosyalist ülkelerde ise doğanın korunması¹, çevre kirlenmesinin önlenmesi için devlet, işletmeler, toplumsal örgütler planlı, amaca yönelik büyük çalışmalar yapmaktadırlar. İnsan sağlığına zararlı üretim artıklarının zararlı hale getirilmesi için gerekli önlemler^r alınmaktadır. Örneğin Sovyetler Birliği'nde bu amaçla her yıl üç milyar rublenin üstünde harcama yapılmaktadır.

Şimdi Devlet Konseyi Başkanı ve Parti Genel Sekreteri ülkemizi zi-

yaret etmekte olan komşu Bulgaristan'da da, bu yönde büyük çalışmalar yapılmaktadır. Bu ülkede ormanların korunması ve yenilerinin yetiştirilmesi için, havanın ve suların temiz tutulması için olağanüstü büyük çaba harcanmaktadır. Bu ülkenin deniz kıyısı pırıl pırıldır.

Tüm bunları, her şeyin insan adına, emekçi insanın mutluluğu için yapıldığı, sosyalist toplumun doğası gerektirmektedir. Emekçi yığınlarının çıkarlarından başka çıkarı olmayan sosyalist devletler, çevre kirlenmesinin önlenmesini olduğu gibi, doğal zenginliklerin ve insanlığın korunması için, tüm bunları yok edecek bir nükleer savaş tehlikesinin ortadan kaldırılması için ellerinden geleni yapıyorlar.

DD-işte iki dünya ve iki politika. Biri doğanın korunmasına, insana önem vermeyen, her şeyi kâr ^{emekçi} sağlamaya bağımlı kılan kapitalist ülkelerin politikası, diğeri her şeyi/insanların daha iyi yaşamaları, mutlu geleceği için yapan sosyalist toplum.

DD,şimdi yine Birleşmiş Milletler tarafından ilan edilen ✓ Dünya Çocuk günü üstüne Sovyet "Novoe vreme"- "Yeni zamanlar" dergisinin 22. sayısında yayınlanan "Çocuklar dünyası" başlıklı yazının geniş bir özetini sunuyoruz. Yazıda şöyle deniyor:Bundan 23 yıl önce Birleşmiş Milletler Genel Kurulunca kabul edilen "Çocuk Hakları Bildirgesi"nde "Çocuklar özel bir bakıma ve korunmaya muhtaçtır.Çocuk,her türlü sömürüden korunmalıdır. Her çocuğun öğrenim görme hakkı vardır ve bu hak ona eksiksiz sağlanmalıdır.

Bu haklar kimi ülkelerde pratik olarak gerçekleşmiştir.Sovyetler Birliği Anayasasına bir göz atmak,sosyalist devletlerin analığı güvence altına alan,çocuğu biricik "imtiyazlı sınıf" sayan yasalarını okumak,onların bütçelerinin dağılımına bakmak,bu ülkelerin sağlık ve eğitim hizmetlerinin yapısını,öğretim durumunu incelemek, bu ülkelerde halkın yetişen genç kuşağa ne denli büyük ilgi ve özen gösterdiğini anlamaya yeter-

lidir.

Bugün dünyanın çok büyük bir kesiminde ise milyonlarca çocuk, çocukluğu bile yaşayamıyor. Yirminci yüzyılın sonlarına yaklaştığımız şu dönemde dünyanın bu kesiminde 15 yaşın altında 51 milyon çocuk, çocuğun yapacağı, yapmaması gereken işlerde çalışmak zorunda bırakılmıştır. "Üçüncü Dünya" diye adlandırılan bu ülkelerde bugün 200 milyondan fazla çocuk okula gidemiyor, öğrenim görme hakkından yoksun bırakılmış bulunuyor. Bu ülkelerde açlık nüfusun geniş kesimlerini bir karabasan gibi kırıp geçiriyor.

Yazıda devamla şöyle deniyor: Bugün Amerikan toplumunun ne denli yozlaştığını apaçık ortaya koyan cinayet, intihar, saldırı, ırza geçme, alkolizm, uyuşturucu madde kullanımı, suçlardaki artışla ilgili veriler ürperdici boyutlara ulaşmış bulunuyor... Bugün bu ülkede yarım milyondan

fazla çocuk "kimsasizler evleri"nde,"çocuk ıslah merkezlerinde" yada sayıları hayli kabarık olan "çocuk hapishanelerinde" bulunuyor. ABD'de bugün 4,5 milyon çocuk açlık sınırında bir yaşam sürdürüyor. Çoğunluğunu 7 ile 12 yaş arasındaki çocukların oluşturduğu toplam 900 bin Amerikan çocuğu geçimini sağlamak için günde 10 saat çalışmak zorunda kalıyor.

Kapitalizmin insancıl hiç bir yanı yoktur. Bu bilinen bir şeydir,ama Amerikan komünistlerinin önderi Gas Holl "Reagan kapitalizminin insanlık düşmanı özünü açık bir sadizm oluşturuyor" demekle bin kere haklıdır. Çünkü bu sadizm ABD'nin iç politikasına olduğu kadar, dış politikasına da kanlı damgasını vuruyor.

1 Haziran Uluslararası Çocuk Gününü kutlarken biz,nerede olursa olsun her çocuk için sağlıklı,normal bir yaşam,mutlu bir gelecek sağlanması gerektiğini düşünüyoruz. Ve şu gerçeği altını çizerek bir kez daha vur-

gulamak istiyoruz:Dünyamız üzerine çöken nükleer savaş tehlikesinin kar bulutları dağıtılmadan,çocuklarımızın tek bir sorunu gerçekçi bir çözüm me kavuşturulamaz,onların geleceği güvence altına alınamaz. Şurası ke sindir ki,savaş henüz daha başlamadan toplumlara,özellikle de en genç kuşağa büyük zararlar veriyor.Ancak giderek artan bir nükleer savaş teh likesi bu sorunu yüz kere daha keskin ortaya koyuyor.

1 ilin her gününde olduğu gibi 1 Haziran Uluslararası Çocuk Gününde de yaklaşık 334 bin bebek dünyaya gözlerini ilk kez açmış olacak.Eğer yaşarlarsa hepsi de 21.yüzyıla 17 yaşında delikanlılar olarak basacak lar.Ne yazık ki,dünyamızın büyük bir kesimindeki sosyal adaletsizlik yüzünden,her 10 çocuktan biri daha 1 yaşını doldurmadan ölmektedir.Ama emperyalizmin Dünyamızı inatla içine sürüklemek istediği bir nükleer savaş patlak verirse,o zaman örneğin 1 Haziran 1983'te dünyaya gelen 334 bin çocuktan tek birinin bile 21. yüzyıla basma olanağı olmayacak tır.

Yaşadığımız çağdaş dünya çok karmaşıktır. Ama o tüm gezegenler içinde en güzelidir. Onu korumak, her birimizin başta gelen görevidir. İster devlet adamı olalım, ister torna başında işçi, ister bilim adamı olalım, ister ilkokul öğretmeni, ^{bu} hepimizin insanlık görevidir.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TIRAKININ SESİ
7.6.83

7.6.1983 metin

Burak B.R... D.V.la
"TENCERE DİBİN KARA!" başlıklı polit.
notumuzu sunuyoruz.

Bu günlerde değerli dinleyiciler bölgemizde ~~algı~~ tehlike gelişmeler oluyor. Bütün bu gelişmeleri yayınlarımızda ele almaya değerlendirmeye, üstü kapalı yanlarını açmaya çalışıyoruz. Kısaca bir kez daha özetlemek gerekirse, ~~Ontadoğu~~, ABD emperyalizminin açık-kapalı saldırısıyla karşı karşıyadır. ABD emperyalizminin bu saldırısında temel köprübaşı, sürekli ~~Arap~~ ülkelerinin ~~Filistin~~ halkının topraklarını işgal eden ~~İsrail~~dir. ~~İsrail~~ saldırgan bir tutumla yaklaşık yirmi yıldır işgal ettiği ~~Arap~~ topraklarından çıkmıyor. Üstelik yeni yeni topraklara göz dikeyor, sürekli genişleyen bir yaşam alanından söz ediyor. Yine bu günlerde ~~Suriye~~ ile bir çatışmaya girmesi, ~~yeni~~ bir saldırganlığı başlatması söz konusudur.

İsrailin Lübnan topraklarını işgal etmesi olayı üzerine bölgeye başını bir parça daha sokan amerikan emperyalizmi şimdi bölgede daha kalıcı konumlar elde etmek için fırsat kolluyor ve ne yazık ki ABD'ye ortadoğuya daha çok karışma olanağını, bugün, ~~bizim~~ ülkemizi serüvene sürmek pahasına cunta veriyor. ~~Ser~~ Irak ^{Kürtlistöründe} topraklarında yaşayan kürtler ~~üzerinde~~ yapılan saldırı NATO sınırları dışında ABD'nin dayatmasıyla girişilen bir güç gösterisi oldu. ~~Bir ilk adım oldu. Şimdi bizim ülkemize cunta eliyle diki-~~ ^{Açıkça ortada ki.} ~~len bu jandarma kılığı.~~ ABD, ülkemize truva atı rolü oynatmak istiyor. Yakında kendi güçlerini örtmek için çok uluslu barış gücü adını verdiği ^{Pütnenlerdeki} askersil güce ülkemizin de katılması isteminde bulunursa hiç şaşmamak ~~genekecektir.~~ Tüm bu gelişmeler olurken, bölgemizde tehlike büyürken, kargaşa içinde provakatif gülünçlükler

de oluyor. Geçtiğimiz günlerde israil dışişleri bakanı izak şamir Türkiyeyi kürtleri ezmekle suçladı. Türk dışişleri yetkilileri de bu demece çok kızıp "sen filistinlileri ezmiyor musun san ki" diye yanıt verdiler. İşte ilginç bir söz düelloşu. Hangisi haklı? Türkçemizin güzel bir deyimidir. Tencere dibin kara, seninki benden kara ~~diye~~. İsrail saldırganlıkta ve başkalarının topraklarını gasbetmekte rekor sahibidir. ~~Herhalde~~ Kürt halkının haklarını savunma konusunda onun söyleyeceği sözler onurlu bir varlık yokluk savaşı veren kürt halkını ^{sadece} yaralar. Öte yandan hem filistin halkının hakları sözkonusu olduğunda bir türlü sözde destek mesajlarını aşamayan, hem de gerçekten kürt halkının varlığını bile tanımak istemeyen cunta da bu konuda israille atışacak durumda değil. Deyim tam uygun düşüyor: Tencere dibin kara, seninki benden kara.

Binan B.R... D.D. ler, "Tencere D. bin Kara"
başlık politik notunuzun dilediği.

--- Savunma bakanı Halük Bayülken ve Genel Kurmay ikinci başkanı orgeneral Necdet Öztoran, NATO toplantıları nedeniyle Bürkselde bulundukları sırada NATO başkomutanı Amerikalı general Bernard Rocers ile bir görüşme yaptılar. NATO karargahındaki Bayülken-Rocers görüşmesiyle ilgili resmi bir açıklama yapılmadı. Ancak Bayülken Brükselden ayrılmadan önce gazetecilerin bazı sorularını yanıtlarken NATO başkomutanı Rocers ile önemli bir görüşme yaptığını, bu görüşmede özellikle "Rocers Planı" diye bilinen ve Ege denizinin bir "NATO denizi" haline getirilmesini amaçlayan plan üzerinde durulduğunu söyledi. Bayülken bu konuda şöyle dedi:

"NATO toplantılarından çok olumlu izlenimlerle ayrılıyorum. Son olarak, general Rojers ile yaptığımız görüşme ise, görüş birliği içinde olduğumuzu bir kez daha ortaya koydu. NATO'nun askeri kanadı

2

ile ilişkilerimizde, özellikle askeri yönden hiç bir sorunumuz yok.."

NATO başkomutanı general Rocers ise, Bayülken ve Öztörün ile yaptığı görüşmede, Türk-Yunan anlaşmazlıklarının ele alındığını, Türkiye'nin doğu bölgesinde yapılmakta olan manevralar, Türkiye toprakları üzerindeki NATO askersel üslerinin modernizasyonu gibi konular üzerinde durduklarını söyledi. NATO generali Rocers, kendi adını taşıyan planın uygulanması için Türkiye'nin kararlı olduğunu da belirtti.

--- Türkiye'nin doğu bölgesinde, Sovyetler Birliği sınırlarına yakın yörede geçtiğimiz hafta içinde başlatılan ve "NATO bayrağı" altında yapılan yeni askersel manevralara katılacak Amerikan "evik güçleri"-ne bağlı birliklerin dnden itibaren Erzuruma aktarılmaya başlandığı bildiriliyor. Bir ay süreceği bildirilen bu kışkırtma manevralarına Amerikan "evik güçleri"nin yanısıra İngiltere, Federal Almanya, İtalya, Belçika ve diğer NATO yesi ülkelerin özel birlikleri de katılıyor. "Mecera ekspresi-838" adı altında yapılan bu manevraları Sovyetler Birliği "kışkırtıcı ve tehlikeli oyunlar" olarak niteledi.

TKP'nin SEST
Bixim radyo

Haberler

6.6.1983 Pazartesi
Hazırl: iç: Nec.
dış: Ali

Koseyi

---Bulgaristan devlet/başkanı Todor Jivkov resmi bir ziyaret için bugün Türkiye'ye geldi. Todor Jivkov ile Kenan Evren arasında resmi görüşmeler de bugün öğleden sonra Çankaya köşkünde başladı. Yapılan açıklamaya göre iki ülkenin devlet başkanları arasındaki resmi görüşmelerde ikili ilişkilerin geliştirilmesi olanaklarıyla bölge sorunları ve bazı uluslararası sorunlar üzerinde duruluyor.

Ote yandan Bulgaristan Devlet Konseyi başkanı Todor Jivkov ile birlikte Ankaraya gelen Bulgaristan dışişleri bakanı Petır Mladenof ile Dışişleri bakanı İlter Türkmen arasında da bugün görüşmelere başlandı. Bulgaristan Devlet Konseyi başkanı Todor Jivkov'un Ankara ziyareti 9 Haziran'a kadar sürecek. Türkiye-Bulgaristan resmi

5

görüşmeleri üstüne aynı gün bir Türk-Bulgar Ortak Bildirisi'nin yayınlanması, görüşmeler sırasında da iki komşu ülke arasında ekonomik, teknik ve ticari işbirliğinin geliştirilmesine ilişkin yeni protokollerin imzalanması bekleniyor.

TÜSTAV
TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA KURUMU

--- Maliye bakanı Kafaoğlu, kısa adı İMF olan Uluslararası Para Fonu'nun başkanına gönderdiği mektupta, hükümetin uyguladığı 24 Ocak ekonomik kararlarının önümüzdeki dönemde de sürdürüleceğini bildirdi. Kafaoğlunun mektubunda, Türkiye'nin ödemeler dengesinin iyiye doğru gittiği, enflasyonun azaldığı ileri sürülüyor .

Öte yandan İMF ve Dünya Bankası'nın reçeteleri doğrultusunda hazırlanmakta olan Beşinci Beşyillik Planda, işsizliğin önümüzdeki beş yıllık dönemde daha da artacağı belirtiliyor. İşsizlik konusunda karamsar olduklarını söyleyen Devlet Planlama Teşkilatı uzmanları "yeni planda da işsizliğe çare yok" şeklinde açıklamalarda bulunuyorlar.

---Askersel diktatörlük, son 79 numaralı kararlarla yeni siyaset yasakları getirirken, kurulan ve kurulacak olan siyasi partileri sıkı bir denetim altında bulundurmak için Yargıtay başsavcılığında bir "sicil dairesi" oluşturdu. "Hürriyet" gazetesinin bugünkü sayısında yer alan bir habere göre, tüm siyasi partileri sıkı bir denetim altında bulundurmak için Yargıtay başsavcılığında oluşturulan "sicil dairesi" çalışmalarına başladı. Gazetenin haberinde, siyasi parti kurucuları ve üyelerinin sakıncalı durumlarının bulunup bulunmadığını inceleme yetkisiyle donatılan "sicil dairesi"nin gerekli gördüğü üyeler için daha geniş araştırmalar yapabileceği belirtiliyor.

--Silahlanmaya karşı eylem ve çıkışlar sürüyor: Macaristanın başkenti Budapeşte'de son ^aeren Parlamentolar arası birliğin 5.konferansına katılanlar,tüm parlamentoları,güven verici önlemler ve silahsızlanma üstüne bir Avrupa konferansının çağrılması girişimini desteklemeye çağırıldılar. 28 ülkenin parlamenterlerinin katıldığı konferansta, devletler arasında ilişkilerde,Helsinki sonuç belgesi ilkelerinin geçerliği ve güncelliği bir kez daha vurgulandı. Konferansa katılanlar ayrı,Cenevre ve Viyana'da yapılan silahsızlanma görüşmelerinde bir olumlu sonuca varılmasını da istediler.

Bulgaristanın Plovdiv kentinde
→ Pugas hareketinin ~~Sofya~~/yapılan sempozyumuna katılan 22 ülkenin bilim adamları, uluslararası durumun gerginleşmesinden duydukları kaygıyı dile getirdiler. 4 günlük sempozyum sırasında yapılan konuşmalarda,barışın korunması ve uluslararası işbirliğinin güçlendirilmesi istendi.Sempozyuma katılan bilim adamları,Avrupanın değişik

Merkezi Jendrada bulunan, adını, ilk kurulduğu toplantısının yapıldığı Pugas kentinden alan çeşitli ülkelerden bilim adamlarının katıldığı

bölgelerinde,nükleer silahların bulunmadığı bölgeler oluşturulması girişimlerinde bilim adamlarının katkısı sorunları üzerinde görüş değiş-tokuşunda bulundular.

-- Norveç KP yayınladığı bir bildiride, Batı Avrupa ülkelerine Amerikan yapısı yeni nükleer roketlerin yerleştirilmesini içeren NATO planını sert bir biçimde yedi. Norveç KP'nin bildirisinde, barışı güçlendirmenin yolunun,nükleer silahlanmayı tırmandırma değil, bu tür silahların azaltılması ve üretimine son verilmesi için görüşmelere geçilmesi olduğu vurgulanıyor.

--ABD'nin eski devlet başkanı Kartır,Regin yönetiminin Yıldızlar savaşı planının,Sovyetler Birliği ile daha önce imzalanan anlaşmalarla geliştiğini belirtti. Kartır,uzayda yürütülecek bir savaş için lezer silahlarının üretimini çok tehlikeli bir girişim olarak niteledi.

-- CIA'nin eski başkanlarından Kolbi, nükleer silahların geliştirilmesinin ve üretiminin durdurulmasını istedi. Kolbi, Regin hükümetini, nükleer silahların geliştirilmesini, denenmesini ve üretimine son verilmesi üstüne Sovyetler Birliği ile bir anlaşma imzalamaya çağırdı.

-- Çekoslovakya, F. Almanya, Avusturya ve Batı Berlin demokratik kadın örgütlerinin Karlovi Vary'de yapılan forumunda, Batı Avrupaya yeni Amerikan füzelerinin yerleştirilmesine ilişkin NATO planı sert bir biçimde yerildi. Forum katılanlar, tüm hükümetlerin, devlet ve politikacıların yavaşanmaya ve silahsızlanmaya yönelik girişimlerini desteklediklerini belirttiler.

---Hafta sonunda El Fetih MK toplantısına katılan,daha sonra Filistinli komutanlarla bir toplantı yapan FKÖ Başkanı Yaser Arafat,bazı ülkelere de giderek görüşmelerde bulundu.Arafat,Cezayirde devlet başkanı Ben-Cedid ile görüştü.Arafat Yakın-Doğudaki durumu son derece tehlikeli ve gergin olarak niteledi ve Filistin ve Arap davasının günümüzde büyük güçlüklerle dolu bir aşama içine girdiğini söyledi.Arafat daha sonra Suudi Arabistana giderek görüşmelerde bulundu.Görüşmelerin ana konusu yine bölgedeki gergin durum ve bunu gidermenin olanakları oldu.

--Arap Birliği genel sekreteri Ceditli Klibi,Suriye devlet başkanı Esad ile Şam'da bir görüşme yaptı.Klibi SANA Haber ajansına verdiği demeçte Arap halklarının bundan böyle de,Filistin halkının yasal haklarının, bu arada bağımsız devletini kurma hakkının sağlanması temelinde Yakın-Doğuda kalıcı barış sağlanması için savaşımlı sürdürececeklerini belirtti

Çedli Klibi daha önce de Lübnan Başbakanı Vazan ile görüştü. Başbakan Vazan, Lübnanın ulusal birliğinin korunması ve egemenliğinin yeniden sağlanması için temel önkoşulun, tüm İsrail birliklerinin geri çekilmesi olduğunu söyledi.

---İsrailin Lübnana saldırısının 1.yıldönümü dolayısıyla, özellikle güney Lübnanda değişik direniş biçimleri uygulandı. Lübnan Ulusal-yurtsever güçleri, bir çağrı yayınlayarak, İsrailin işgal birliklerinin geri çekilmesi için halkı savaşıma davet ettiler. Lübnan din adamları da açıklama yayınlayarak, aynı istemi dile getirdiler. Sayda ve Trablus liman kentlerinde sendikalar, pazartesi günü genel grev çağrısı yaptı. Ansar toplama kampındaki 5000 Lübnanlı ve Filistinli yurtsever cumartesi günü greve geçti. Nablus, Alvira ve Ramalah'ta yığinsal gösteriler oldu. Zarariya, Şim ve Anout köylerinde direnişler yapıldı. İşgalci polis

halkın üzerine saldırdı. Toplam 200 kişi tutuklandı. Yer yer İsrail işgal birlikleri köyleri bastı. Lübnan K.P. MK, yaptığı Plenumdan sonra yayınladığı Açıklamada, İsrailli işgalcılara ve Vaşingtonun dayattığı sözümona barış anlaşmasına karşı savaşımı, tüm komünist ve yurtseverlerin önünde duran başlıca görev olarak nitelendi. Begin yönetiminin politikasına karşı eylemler İsrailde de yapıldı. Tel-Avivde 100 bin kişi yürüdü. Yürüyüşten sonraki mitingte, tüm İsrail birliklerinin Lübnandan ~~geri~~ geri çekilmesi istendi. Tel-Aviv yürüyüşünden önce değişik kentlerde de gösteriler düzenlenmişti. Kudüste de, Başbakan Beginin evi önünde ve parlamento binası önünde gösteriler yapıldı.

----Dünya D.K.F.'da bölgedeki durumla ilgili bir Açıklamasında, İsrailli durumu gerginleştirmek ve dünya barışını tehlikeye sokan ^{abilecek} saldırı hazırlıkları yürütmekle suçladı. Pazartesi günü başlayan Arap halklarıyla uluslararası dayanışma haftasıyla ilgili bu Açıklamada, tüm Arap halk-

larıyla dayanışmanın güçlendirilmesi zorunluğu da dile getiriliyor.

---Vaşington yönetiminin Orta Amerikadaki gerici rejimler aracılığı ile bölgedeki ilerici güçlere karşı saldırı ve baskıları artırma, ülkelerin içişlerine karışma politikası, hafta sonundaki gelişmelerle bir kez daha ortaya çıktı. Nukaraguanın kuzeyinde, Honduras topraklarından bu ülkeye dalıp saldırıya geçen karşı-devrim çetelerini Honduras ordusu top ateşiyle doğrudan desteklerken, bu ülkede Pentagonun tamamlamak üzere olduğu eğitim merkezli askeri üste görev alacak Amerikan subayları ve danışmanlarının ilk partisi Hondurasa gitti. Salvadorda, Farabundo Marti kurtuluş cephesinin silahlı birlikleri Morazan eyaletinde cunta birliklerine karşı başarılı operasyonlar düzenlerken, cuntanın yardımına ilk koşan, başkentteki Amerikalı subaylar oldu. Amerikan subayları cunta-

nın özel komando ekiplerine komutanlık etti. Amerikan yönetiminin bu politikasına karşı ilerici kamuoyunda tepkiler de aralıksız sürüyor. Meksika devlet başkanı Miguel de la Mardid ile İspanya başbakanı Gonsales, Meksikanın başkentinde yaptıkları görüşmelerde, Vaşingtonun bu politikasını kınadılar. Soruna çözüm için politik çabaların yoğunlaştırılması yerine Birleşik Amerikanın silah gücüne ve karışma yöntemlerine ağırlık vermesinin, gerginlikten başka sonuç vermediğini belirttiler. İsviçreli binlerce yurtsever de, Bern kentinde Amerikan Elçilik binası önünde bir gösteri düzenliyerek Regın yönetiminin Orta Amerika halklarının işlerine karışmasını kınadılar.

--- Batı Avrupa ülkelerinde işsizliğe karşı yığimsal eylemler yapıldı: F. Almanyanın Stuttgart ve Bonn kentlerinde yapılan eylemlere 85 binin üstünde sendikacı, işsiz emekçi, değişik toplumsal örgütlerin üyeleri katıldı. Söz konusu eylemlere katılanlar, işsizliğin giderek artmasının ana nedeninin, tırmandırılan silahlanma yarışı olduğunu belirttiler. Stuttgart gösterisinde bir konuşma yapan F. Almanya sendikalar Birliği DGB başkanı Brayt, Batı Avrupa ülkeleri için işsizliğin bir numaralı sorun olduğunu, bugün Ortak Pazar ülkelerinde 12 milyonun üstünde insanın işsizler ordusunu oluşturduğunu vurguladı. Bonn yürüyüşüne katılanlar ise, "roket yerine çelik işletmeleri", "bunelının yükü, yoksullara değil, zenginlere yüklenmelidir!" Tornado uçakları yerine iş yeri "F. Almanya topraklarına, yeni atom roketleri yerleştirilmemelidir"

belgileriyle artan işsizliği protesto ettiler. Yapılan açıklamalar da, F. Almanya'da işsizlerin sayısının 2 milyon 800 bin bulunduğunu belirtildi.

Bundan 6 hafta önce İskoçya'nın Glasgow kentinde başlıyan "iş yeri için halk yürüyüşü" Pazar günü Londra'ya sona erdi. Londra'nın Hayd Parkı'nda düzenlenen bir mitingde, söz konusu yürüyüşe 3 milyon insan katıldığı açıklandı. Mitingde bir konuşma yapan İngiltere işçi partisi lideri Fut, bugün İngiltere'de 25 yaşının altında 1 milyon gencin işsiz olduğunu belirtti.

-- Öte yandan Arjantin'de 1976 yılından beri uygulanan grev yasağı resmen kaldırıldı. Bilindiği gibi daha önce de, Arjantin KP'si legal parti statüsüne kavuştu. Böylece Arjantin KP, 30 Ekim'de yapılan ^{seah} parlamento seçimlerine legal katılma hakkını elde etmiş oldu.